

Fada cóir Fhódla ar Albain

[Knott, E.: *The Bardic poems of Tadhg Dall Ó hUiginn*, Irish Texts Society 22-23 (1922, 1926), poem 24]

1 Fada cóir Fhódla ar Albain,
anois am a hiomardaith,
a cóir féine acht go bhfagha
ní dóigh Éire i n-aontamha.

2 Atá re hathaigh d'aimsir
cóir ag an chrích Albainsin
ó Ráth chneasaolta Chobhthaigh,
fáth easaonta d'Albanchaibh.

3 Tugtha d'Albain na sreabh seang
a cóir féin d'inis Éireann,
críoch aimhréidh na n-eas mbanna,
suil bheas aimhréidh eatarra.

4 Créad an chóir nuaidhese aniodh
atá ag críoch cloinne Míliodh,
má tá aguibh innis damh,
fa n-aguir inis Alban?

5 An chán trom do bhí ag Balor
ar Éirinn dá hátaghadh -
dúsgadh faghla dí a dhéanamh -
Banbha an í do aigéaradh?

6 NÓ an iad na hoiléinse thoir
atá idir Fhódla is Alboin,
'sgach eang bha fhionnmhagh Íle,
nó Ceann sriobhghlan seinTíre?

7 Ní héinní dá saoileann sibh
atá ar cuimhne ag crích Éibhir,
acht ní is truime re a thabhbach,
sí uime dob easbhadhach.

8 Na trí Colla, críoch a sgéal,
clann Eochaídh díomsoigh Dhoimléan,
déanamh dóibh ar fhiadh nAlban,
triar ris nár chóir comhardadh.

9 Dias don triúr do theacht i lle
go crích Bhreagh na mbeann sídhe;
rogha an tsluaigh i Moigh Mhonaíd
ó shoin uainn ar n-anamhain.

10 longna do fhuilngeadar féin,
fir mhaordha na n-arm n-aighmhéil,
Colla 'sa sheinshlocht ó shoin,
a n-eighriocht orra d'easbhoidh.

11 Créad fa dtiobhradh clann Cholla,
ar son ar fhás eatorra,
tar magh mbarrúrchas mBanbha
tal d'andúthchas allmhardha?

12 Cia an rí ar a bhfuil Banbha ag brath
d'fhuil Cholla na gcolg bhfaobhrach?
má rug rogha d'fhóir Alban,
cóir a cora ó chomhardadh.

13 Rogha leannán Leasa Cuinn,
Somhairle mhac Meic Domhnuill;
brath céile do Mhoigh Mhonaidh
's re bhfoil Éire ag anamhain.

14 Géag thoraidh Teamhrach na bhFionn,
grian gheal i ndeaghaidh dílionn :
craobh shéanta d'abhlaibh Íle,
réalta shamhraidh shoishíne.

15 Éinghein shochair shíl gColla,
lámh ionnarbas eachtronna;
toradh abhallphóir fhóid Bhreagh,
cabharthóir na gcóig gcóigeadh.

16 . . . . . cúis doilgne,
gur aguir sí Samhairle,
críoch Bhanbha fa bhrón Danar
tarla a gcóir gan chríochnaghadh.

17 Deileóchaidh Éire is é a shuim
roighne curadh chlann nDomhnuill
re síothmhagh n-arsaidh nAlban
gasraidh fhíochmhar fhionnardghlan.

18 Sgéal bheanas le crú Cholla
do léigh sinn i seanrolla,
budh naoidhe um' dheóidh fa dheireadh
an t-aoighe sgeóil sgaoifidhear.

19 Urra an sgeóil sgaoifidhear duit -
Séasar an t-airdrí ordhruic,
re líon gliadh d'ágaibh áille

do fhágaibh fhiadh Eadáille.

20 Gluaisid reompa ón Róimh anoir
go hEasbán an fhóid iobhraighe;
líon eachtra dob fhearr obar,
ní ar cheann teachta tángadar.

21 Grádhaighis iarthaor Eórpa
Séasar na sluagh ndíleonta;
ón Róimh do aontaigh anadh,
'sníor aontoil dóibh dealaghadh.

22 I gcionn aimsire ar n-anmhain,
lá éigin d'éis tionnnabhraidh -
dáil chabhra an rí dhá rochtain -
do-chí amhra n-iongontaigh.

23 Dar leis féin fuair 'na fhochair,
'na mnaoi álúinn iolchrothaigh,
an Róimh ag ríomh a dochar,
gníomh budh cóir do chronochadh.

24 Frais do dhéaraibh re a dreich ngil,
fuit sgaolte go sgéimh thuirseigh
'gun Róimh ag éagaoine a huilc,
cóir éagaoine fá n-éabhuirt.

25 "Níor chubhaidh riot," ar an Róimh
"mo bheith mar bhím i gcéadóir;
id dheaghaidh gan dál gcabhra
fám lán d'fhearaibh allmhardha."

26 "Caomhna longphuirt nách libh féin,
iongna dhuit, a óig aimghéir,
'sdo thír féin arna faghuil,
dá béim dhíbh ag danaruibh."

27 Dob iad orfhuighle Shéasair:
"a Róimh an mhúir mhínghréasaigh,
fár mbreith soir nó ar mbeith i bhus,
bheith ar do thoil do thriallus."

28 "Adéaruinn riot," ar an Róimh,
"tabhair leat líon do thionóil,
tiomsuighidh bhur n-óig áille,
d'ionnsuighidh fhóid Eadáille."

29 "Ná bí ní as fhaide ag anmhain,
nár dhuit do theagh tionnnabhraidh -

giodh eagail aighte orthuibh -
d'aithle a eagair d'allmhorchuibh."

30 Laochradh Ghréag, gasradh Eórpa
rug leis, fa tráth taisbeónta,
do dhíon na síothRómha soir,
gníomh dob fhíorchóra ar fhéachoin.

31 Do shaor Séasar, is sé a shuim,
d'éis na n-ainbreathe do fhuluing,
ó neart saobhchath slóigh dhanar
Róimh na n-aolchloch n-éagsamhal.

32 Do-bhéara Banbha, bean Chuinn,
do bhreith na Rómha romhuinn,
a fear féin ó Mhoigh Mhonaidh,
ag soin céill a gcualabhair.

33 Ar aghaidh mheic Mheic Domhnuill,
feadh éagcaoine a hanfhorluinn,
do-chí an Bhanbha bhfairsing bhfinn
d'aisling suil tarla i dtoirchim.

34 Mac Alastoir d'fhurtacht cháigh
tiocfa, mar tháinig Séasair,
don dulasa fa Bhóinn Breagh,
slóigh nách urusa d'áireamh.

35 Sluagh Shéasair mar rug fan Róimh -
tre Ghort Luirc, líon a dtionóil,
tiocfa Séasair clann Cholla,
barr do dhéasaibh díoghloma.

36 Fásfaidh coill a ciomhsaibh trácht
do chrannaibh seólta síothbhárc,
ó Mhuaidh shéadoirdhreic bhinn bhaoith
go Binn Éadoirmheic Éadghaoith.

37 Díolfaid a gcóir re crích Breagh,
géabhthar leis lorg a shinsear
thort soir go seanráith dTeamhrach
don mhoigh eangbhláith ildionnach.

38 Don Cholla Uais ór fhás sibh
má tá nár chreid Críoch Éibhir,
do bhí sí ag seinshliocht Cholla,
eighriocht í nách ionronna.

39 Cia an t-éinrí áirimhtheар lionn

nár ghabh airdcheannas Éirionn,
ó Cholla go Gaoidheal nGlas,
más laoidheadh orra an t-eólas?

40 Na trí Cholla, gan chead dúin,
tugsad Éirinn tre iomthnúidh -
curaidh glanchuin bhréidghil Bhaoi -
ar chathbhuaidh éignigh éanlaoi.

41 Cuirfidh Samhoirle 'sé a am,
ní choimheóla um chrích bhFréamhann,
crois orra go horlamh uaidh,
connradh na gColla an chéaduair.

42 Fa Chaisiol, fa Chruchain Aoi,
fa Almhain an fhuinn ghéagnaoi,
'sfa ráith n-eachradhghlan nOiligh
seanchonnradh cháich crofoidhir.

43 Críoch Bhanbha i mbun na suirghe
don chrois chuirfeas Samhoirle,
fuair anois tóir dá tabhach,
Bóinn don chrois budh céadfadadhach.